

متن پرسش

با سلام خدمت استاد محترم: با عرض معذرت، به این دلیل که وقت شما رو می‌گیرم، در پاسخ پرسش قبل فرمودید که، سوال ها رو نگاه کردید و درست بوده، حضرت امام خراباتی بودند و آیت الله ملکی تبریزی مناجاتی، ولی در چند سوال دیگه مثل سوال ۲۷۲۸۳، فرمودید که امام مناجاتی بودند و آیت الله ملکی تبریزی خراباتی... و در توضیحاتی در سوال دیگر می‌فرمایید که، «مناجاتی یعنی با معارف الهی پیش می‌روند... و خراباتی احساس قلبی و جذبه‌ها علاقه دارد...» البته علت اینکه این سوال واسه من پیش اومد این بود که در درس سر الصلاه ما می‌رسیم به صفحه ای که توضیح می‌دهد «اهل معرفت بر اساس هیبت و تعظیم خدا را عبادت می‌کنند و اهل جذبه بر اساس شوق، واسم سوال شد که چه تفاوتی بین اهل معرفت و اهل جذبه وجود دارد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در مورد «خرابات و خراباتی» خوب است به نکاتی که جناب شیخ شبستری در این مورد مطرح می‌کنند، رجوع فرمایید که می‌فرماید:

خراباتی شدن از خود رهاییست   خودی کفر است اگر خود پارساییست

نشانی داده اندت از خرابات   که «التوحید اسقاط الاضافات»

خرابات از جهان بی مثالیت   مقام عاشقان لابلایست

خراباتی خراب اندر خراب است   که در صحرای او عالم سراب است

شراب بیخودی در سر گرفته   به ترک جمله خیر و شر گرفته

شرابی خورده هر یک بی لب و کام   فراغت یافته از ننگ و از نام

حدیث و ماجرای شطح و طامات   خیال خلوت و نور کرامات

به بوی دردی از دست داده   ز ذوق نیستی مست اوفتاده

عصا و رکوه و تسبیح و مسواک   گرو کرده به دردی جمله را پاک

آری! «عصا و رکوه و تسبیح و مسواک» که به نوعی نشانه متوقف شدن در ظاهر دین است را، در کنار خود دارد، برعکس مناجاتی که از طریق رعایت کامل همین ظواهر، سیر خود را ادامه می‌دهند. و البته خراباتی نیز به ظاهر مقید است ولی نوعی خود را نشان می‌دهد که مانند سلوک مناجاتی نیست.
موفق باشید